

องค์ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของฝ่ายนโยบายและแผน

“องค์ความรู้ หมายถึง ความรู้ในการทำบางสิ่งบางอย่าง (know how หรือ how to) ที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่กิจกรรมอื่นหรือบุคคลอื่น ๆ ไม่สามารถกระทำได้ ซึ่งปัจจุบัน องค์ความรู้ถือเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีความสำคัญต่อองค์กรมาก เนื่องจากเป็นที่มาของการก่อกำเนิดกำไรทางธุรกิจและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันรวมถึงทำให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ได้ในระยะยาว”

(คัดลอกจาก บทความของนายศรัณย์ ชูเกียรติ-จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ มีนาคม ๒๕๕๑ หน้า ๑๓-๒๒)

เป้าหมายของการจัดการองค์ความรู้ภายในฝ่ายนโยบายและแผน คือ การจัดการให้ฝ่ายนโยบายและแผนเป็นองค์กรการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Learning Organization) ด้วยความช่วยเหลือสนับสนุนระหว่างกันในที่ทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายของงานที่ใช้แนวทางพัฒนาคน ความร่วมมือของสมาชิกทุกคนในที่ทำงาน มีการเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้ที่อาศัยความรู้ ความคิด ประสบการณ์ของสมาชิกในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาความรู้และความสามารถของกันและกัน ฝ่ายนโยบายและแผนจะเป็นองค์กรการเรียนรู้ได้เมื่อมีการรวมพลัง ความร่วมมือของสมาชิกทุกคนอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้มีความรู้คือผู้มีอำนาจแต่ปัจจุบันความรู้มีการเปลี่ยนแปลงเร็ว ไม่มีผู้ใดจะรอบรู้ได้ทุกอย่าง ต้องสร้างขบวนการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน เพื่อการพัฒนาต่อยอดความรู้ในอนาคตได้

กระบวนการให้เกิดองค์กรการเรียนรู้ของฝ่ายฯได้เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ คือ มีการสำรวจองค์ความรู้ ประสบการณ์และความต้องการ พร้อมข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ในการทำงานร่วมกันของกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๓๑ คน ผลการประมวลองค์ความรู้ที่พร้อมแลกเปลี่ยนให้สมาชิกในฝ่ายฯและองค์ความรู้หลักที่จำเป็นต่อการทำงานตามภารกิจงานของฝ่ายฯมีดังนี้

องค์ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของฝ่ายนโยบายและแผน

องค์ความรู้	รายละเอียดขององค์ความรู้
หมวดความรู้หลักในการปฏิบัติงาน	
๑. แผนยุทธศาสตร์ แผนวิสาหกิจ แผนปฏิบัติการ ๑.๑ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนวิสาหกิจ แผนปฏิบัติการ	- เรียนรู้กระบวนการ ขั้นตอนการจัดทำแผนระยะยาว ๕ ปี แผนยุทธศาสตร์ ความเชื่อมโยง เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายในและภายนอกเพื่อให้เกิดการสร้างการพัฒนาที่อยู่อาศัย

องค์ความรู้	รายละเอียดขององค์ความรู้
๑.๒ ระบบงบประมาณ การเงินการลงทุน การบริหารงบประมาณ ๑.๓ การกำหนดนโยบายที่อยู่อาศัย การวางแผนพัฒนาที่อยู่อาศัย การวางแผนลงทุนที่อยู่อาศัย แผนพัฒนาเมือง ฯลฯ	- กระบวนการ ขั้นตอน ความสัมพันธ์การจัดทำ ยุทธศาสตร์ การกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ การตั้ง ตัวชี้วัด การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่แผนปฏิบัติการ แผนลงทุน- การตั้งหรือจัดทำงบประมาณ งบทำการ งบลงทุน โครงการ- ความหมาย ประเภทของงบประมาณแผ่นดิน แนวคิดการขอเงินอุดหนุนเพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อย- หลักการอุดหนุนงบประมาณแผ่นดินด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย- การวิเคราะห์โครงการลงทุน- การคาดประมาณความต้องการที่อยู่อาศัย ความสามารถจ่ายเพื่อที่อยู่อาศัย- องค์ประกอบการพัฒนาตลาดที่อยู่อาศัย อุปสงค์-อุปทานของตลาดที่อยู่อาศัยที่ควรเรียนรู้- การนำระบบสารสนเทศ แผนที่ ภาพถ่ายดาวเทียม มาใช้ในการวางแผนพัฒนา แผนลงทุนด้านที่อยู่อาศัย
๒. การติดตามและประเมินผล	- ระบบประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ- แนวทางกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนงาน งาน กิจกรรม (Key Performance Indicator)- การวัดประสิทธิภาพของแผนงาน งาน กิจกรรม ด้วย KPI
๓. การจัตรายงานผลการดำเนินงาน	- กระบวนการจัดทำ จัดเก็บ ประมวลผลข้อมูล เพื่อการรายงานผลการดำเนินงานด้านการก่อสร้าง การเงิน การลงทุน การพัฒนา ฯลฯ- ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ (Executive information system-EIS)- โครงการจัดทำแผนการทำธุรกิจ (Business continuity process-BCP)

องค์ความรู้	รายละเอียดขององค์ความรู้
๔. การประสานงาน ๔.๑ ระดับนโยบาย ๔.๒ ระดับหน่วยงาน/ปฏิบัติ	- รูปแบบ แนวทางการประสานงานหน่วยงานด้าน - สาธารณูปโภค สาธารณูปการ หน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนนโยบาย แผนงานพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัย - การประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายงาน
๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายที่ควรรู้ ๕.๑ พระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ ๕.๒ พระราชบัญญัติการผังเมือง/ ผังเมืองรวม/ผังเมืองเฉพาะ ๕.๓ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร/ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ๕.๔ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ๕.๕ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ๕.๖ พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนา พื้นที่ ๕.๗ พระราชบัญญัติรัฐวิสาหกิจ/กฎระเบียบ ของหน่วยงาน ๕.๘ พระราชบัญญัติ/กฎหมาย/ กฎกระทรวง ๕.๙ อื่น ๆ (กฎหมายที่เกี่ยวข้องประมาณ ๓๐ ฉบับ รายงาน ๓ ทศวรรษที่อยู่อาศัย เพื่อผู้มีรายได้ น้อยประเทศไทย ปี ๒๕๕๒	- วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ - ผังเมืองกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย ผังเมืองกับการพัฒนาเมือง ฟันฟูเมือง - การขออนุญาตจัดสร้าง ระเบียบขั้นตอนสำคัญที่เกี่ยวข้อง - ความสำคัญของการจัดทำรายงานสิ่งแวดล้อม (EIA) ระเบียบขั้นตอนที่ควรรู้ - หน้าที่ บทบาทของท้องถิ่นด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัย - ภารกิจขององค์กรปกครองท้องถิ่นร่วมกับการเคหะแห่งชาติ - ส่งเสริมให้ภาครัฐกับเอกชนในการจัดรูปที่ดินเพื่อการพัฒนาสภาพที่อยู่อาศัย/กองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ - หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไฟฟ้า ประปา การทางพิเศษ ฯลฯ - หน่วยงานราชการ เช่น กรมธนารักษ์ กรมการศาสนา กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง สำนักงานเขต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ฯลฯ

ลำดับองค์ความรู้ที่นำเสนอ จะพิจารณาเริ่มจากองค์ความรู้หลักในการดำเนินงาน วิธีทำงานของแต่ละกอง เช่นขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนประจำปี การบริหารงบประมาณ การตั้งตัวชี้วัด การประสานงานด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ฯลฯ รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์จะเริ่มจากการทำเป็นเอกสารรายงาน แจกจ่ายเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงภายในฝ่าย จากนั้นจะต้องนำไปสู่การใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจัดส่งองค์ความรู้ด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ให้สมาชิกในฝ่าย

สำหรับองค์ความรู้ที่จะจัดทำ เผยแพร่นั้นจะเกิดจากความร่วมมือของสมาชิกในฝ่าย นโยบายและแผนซึ่งจะเขียนเป็นรายงานตามความถนัด และคาดหวังว่าจะมีการเสนอองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างเป็นวัฒนธรรมประจำฝ่ายตลอดไป